

DE MILLEGEMVRIEND

4e jaargang, nr.5
oktober 1991

MEDEDELINGSBLAD VAN DE
V.Z.W. MILLEGEMVRIENDEN

*Verantw. uitgever: F.Schelfhout,
Herentalsebaan 85, 2520 RANST, tel. 03/353.17.70.
Bankrekening MILLEGEMVRIENDEN-Ranst: 733-1311310-94*

ONZE WINTERCONCERTEN 1991 – 1992.

De drie data van onze nieuwe reeks concerten werden vastgelegd, weerom telkens op een zaterdag, begin te 20.30 uur.

Naar goede traditie gebeurt de presentatie van de drie concerten door Rogier Melis.

Dank zij een trouw publiek hebben de Millegemvrienden dit initiatief tot op heden kunnen doorzetten. Ondanks de steeds stijgende kosten zijn wij er in geslaagd de toegangsprijzen op het niveau van vorige jaren te behouden, terwijl het geboden programma van het hoogste niveau blijft. Zoals vorig seizoen kan u na elk concert napraten met de uitvoerders en een gezellige babbel doen bij een drink en een hapje in het dagverblijf LEEF, Herentalsebaan.

16 november 1991

Bob Boon Singers

De "**Bob Boon Singers**" voorstellen is voor haast iedereen een open deur intrappen. Dit vijftienkoppig vocaal ensemble, opgericht door Bob Boon in 1963, is na meer dan een kwart-eeuw een vaste waarde geworden in Vlaanderen. De muzikale leiding is sinds 1978 in handen van **Jan Haspeslagh** en de instrumentale begeleiding wordt verzorgd door **Jan Coeck**.

Zij brengen een gevarieerd programma met volksliederen uit alle landen.

22 februari 1992

Salonorkest **pomme d'Amour**

Het salonorkest "**pomme d'Amour**", bestaande uit de topklasse van klassiek geschoolde musici, heeft dit jaar een CD-opname gemaakt in het kerkje van Millegem. Zij brengen een selectie uit de mooiste werken die voor dergelijk ensemble geschreven werden.

Zij brengen een programma "**AUBADE**" met **Geertje Podevijn**, viool, **Mieke Delanote**, cello, **Lieven Coolen**, contrabas, **Maarten Baan**, accordeon en **Dirk Van Oerle**, piano.

28 maart 1992

Kamerkoor **Euryanthe**

Het huidige kamerkoor "**Euryanthe**" ontstond in 1979 onder impuls van **Herbert Janssens**. In september 1987 werd gestart met een vernieuwde groep en een nieuwe dirigent, **Johan Van Bouwelen**. Dit gelijkstemmig koor met begeleiding op harp door **Annemie Neuhard**, verkrijgt makkelijk een ruim volume en de harp is zelfs in zijn dubbele piano's tot in de verste uithoeken genietbaar.

Zij brengen werken van B.Britten e.a.

Om geen van deze uitvoeringen te missen, wordt u uitgenodigd om nu reeds uw abonnement voor de drie concerten te bestellen door overschrijving van 600,- Bfr. (studenten en 60+: 500,- Bfr.) op rekening nr. 733-1311310-94 van v.z.w. Millegemvrienden te Ranst.

Enkele toegangskaarten : 250,- Bfr. (stud. en 60+ : 200,- Bfr.), reserveren op tel. nr. 485.58.11, De Boo, Sint Bernardsstraat 93, 2531 Vremde (Millegem).

NIEUWS VAN DE MILLEGEMSE KLEUTERSCHOOL.

In ons februari-nummer verscheen een aankondiging van de **kaas + wijnavond** die op 16 maart 1991 in de kleuterschool van Millegem werd ingericht ten voordele van een nieuwe afsluiting langs de straat. De talrijke sympathisanten van het schooltje die van de kaas en wijn kwamen genieten konden reeds die avond het sukses van de actie vaststellen. En de vele bezoekers die op 13 en 14 september naar de kaartavond

Vader en zoon Janssens en Fons Van Tuyn steken een handje toe bij het plaatsen.

en de barbecue van de Millegemvrienden zijn gekomen hebben toen het resultaat gezien van de kaas- en wijnavond. Inderdaad, de nieuwe afsluiting van de kleuterschool is een verfraaiing van het schooltje en dus ook van het gehucht Millegem.

We vermoeden dat de schooldirectie en de leerkrachten, aangemoedigd door het slagen van de **afsluitings-aktie**, er aan denken om het kaas- en wijnavondgebeuren in de toekomst verder te zetten. Er zijn immers steeds meer onderhoudskosten aan het schoolgebouw en men wil aan de kleuters van Millegem het beste geven, want ze blijven na al die jaren komen. Bij het begin van het nieuwe schooljaar in september telde men reeds **42** inschrijvingen, zij zijn bijna aan een derde klasje toe. Van deze gelegenheid willen we ook profiteren om de directie en het personeel te danken voor de bereidwilligheid waarmee zij de Millegemvrienden toestaan om van hun lokalen gebruik te maken bij vele van onze activiteiten. Recent waren dat o.a. de kaartavond en barbecue reeds gemeld en op 20 september de zeer talrijk bijgewoonde video-avond van de jubileumviering van Frans en Marieke Verbeeck, waar beide video-opnamen van Staf Stuyts en Jos Van de Wouwer een grote bijval genoten.

TERUG VAN WEGGEWEEST.

Vrijdag 4 oktober van het jaar onzes Heren 1991, zo tegen de middag, stopt het *nieuw* camionetje van den Hubert voor de deur van Liza. Zij komt reeds met de sleutels aan, want ze vermoedt dat we in 't kerkje moeten zijn... en ze mag natuurlijk weten waarvoor. We brengen het gerestaureerde antependium van Sint-Antonius - na vier jaar afwezigheid - terug naar Millegem. Liza krijgt de primeur om onze nieuwe aanwinst te bewonderen: "Amaai, da's schoên zeg". En Liza heeft nog gelijk ook. Een paar kurieuzeneuzen die de laatste jaren af en toe eens in de Londenstraat te Antwerpen naar het monnikenwerk van Fons Meylemans en zijn leerlingen waren gaan zien, hadden het wel voorspeld.

In het april-nummer 1988 van "De Millegemvriend" hadden we een uitgebreide bijdrage gebracht over deze antipendia (want er waren twee stuks in restauratie). De lezers die de oude nummers bewaren – en dat blijken er veel te zijn – moeten bij deze gelegenheid dit artikel nog eens opnieuw lezen. Voor volgend nummer beloofde de school ons een technisch verslag van de restauratie, dat komt dus nog. Het tweede Antipendium waar men nog volop aan werkt in *de Londenstraat*, is dat van O. L. Vrouw en zal vermoedelijk klaar komen tegen eind van dit jaar.

De mensen die op zaterdag 28 september vaststelden dat de biechtstoel was verschoven weten nu waarom de kabouters van Millegem begonnen waren om reeds een muur op te kuisen en van een couchke verf te voorzien. Zo'n mooi gerestaureerd schilderij dat in 1720 voor het kerkske van Millegem was gemaakt moest terug een ereplaats krijgen tegen een propere muur. Nadeel was dat de zuster vond dat de kabouters het goed hadden gedaan en best heel het kerkje zo'n opknopbeurt konden geven. Elke zaterdag een beetje. Dat kan, als nog enkele handige en bereidwillige kerels of meiden de kabouters een handje komen toesteken. Verzameling 's zaterdags om 8 uur 's morgens in de kerk, knapzak, drinkbus en eventueel verfborstels of ander gerief meebrengen, graag ook als 't kan op voorhand verwittigen op de redactie van ons Gazetteke om te zien of er een volle ploeg is.

Om nog even terug te komen op **het antipendium**. Een "*antipendium*" is geen geneesmiddel tegen griep of andere kwalen. Het is een woord dat in de kerk wordt gebruikt om het "voorhangsel" aan te duiden voor een altaartafel. Millegem dat vroeger drie altaren telde had dus drie antipendia. Zij waren alle drie op doek geschilderd. Dit van Sint-Antonius stond voor het rechter zijaltaar zoals de foto op het titelblad aanduidt. De zijaltaren en de predikstoel werden bij de kerkrestauratie in 1966 afgebroken, doch onder impuls van "De Millegemvrienden" werden in 1987 de antipendia, die eerst een tijd in de toren van de kerk in het stof hadden gestaan en daarna in de kerk van Ranst werden gestockeerd, naar het Technicum van de Londenstraat gebracht voor restauratie. Het beeld van Sint Antonius en het bijhorend antipendium zullen thans naast elkaar opgehangen worden tegen dezelfde muur waar zij oorspronkelijk en gedurende méér dan 250 jaar gestaan hebben.

DE OMGEVING VAN HET KERKJE.

Onder deze titel schreven we in "De Millegemvriend" van augustus en november 1988 over onze dromen om de omgeving van het kerkje een grondige opknopbeurt te geven. In ons april-nummer van datzelfde jaar had Pastoor R. Fierens reeds geschreven dat hij voor de oorlog verschillende keren met de fiets naar Millegem was gekomen en het kerkje daarna niet meer gezien had tot bij zijn benoeming tot pastoor in 1977. Hoe ontgoocheld hij toen was over het verval van het talud en de omgeving van het kerkje. Pastoor Fierens, die bij die gelegenheid in ons blaadje gezegd had: "Dit kerkje moet terug een pareltje worden...", zagen we dan ook als een stralend man in het kerkje van Millegem verschijnen op zaterdagvoormiddag 5 oktober 1991, want drie dagen voordien was de aannemer met de aanleg van het talud begonnen en zelfs zonder volledige afwerking kon men toen reeds goed zien wat het zou worden.

Het gemeentebestuur en de provinciale technische dienst die het plan voor het talud tekende mogen fier zijn op het resultaat. Er wacht nog wel wat werk voor de gemeente zoals het aanleggen van het grasveld, grondig snoeien van de lindebomen, misschien het plaatsen van een paar zitbanken en het planten van een haag, maar dat komt zeker en vast wel in orde. De start is gegeven. Ook het aanleggen van een aangepaste parkeerplaats naast het talud, zoals vroeger reeds gevraagd, kan nu bestudeerd worden en ook daar kan iets mooi van gemaakt worden. De oprit voor invaliedenwagentjes werd lang deze parkeergelegenheid aangebracht en tijdelijk zal het voor hen nog wat moeilijk zijn, vooral in de winter, om deze ingang te gebruiken.

REEDS DRIE VAN MILLEGEM.

Het is nu reeds het derde jaar dat wij schrijven over de sportprestatie die door "krachtpatsers" van Millegem geleverd wordt in de zogenaamde jaarlijkse **DODENTOCHT** van Bornem. Honderd (100) kilometer te voet van Bornem naar Bornem. Dat is niet niks.

Frans Sweert stapte dit jaar voor de vierde keer mee en had vorig jaar Fons Vertommen mee geloodst in het avontuur. Niettegenstaande de ellendige hitte vorig jaar wilden beiden het toch dit jaar opnieuw proberen. Het moet zelfs aanstekelijk gewerkt hebben in Millegem, want 26-jarige zoon Vertommen wou twee weken vóór hij ging trouwen tonen dat hij ook kon wat zijn vader gedaan had en het is Johan eveneens gelukt de eindmeet in Bornem te bereiken. Proficiat dus voor de drie sportievelingen van Millegem. En ze klappen van volgend jaar weer mee te doen. Wie er dus volgende keer wil bij zijn kan bij hen terecht voor voor goede raad. Zij hebben de ervaring en kennen de knepen zo stilaan om de eindmeet te bereiken.

Die vrijdagavond op 9 augustus 1991 om klokslag 21 uur waren zij met meer dan 4.500 deelnemers te Bornem vertrokken. Het parcours ging over Weert, Hingene, Eikevliet, Breendonk, Londerzeel, Steenhuffel, Malderen, Peizegem en Merchtem waar zij bij het krieken van de dag, na iets méér dan 60 km gestapt te hebben, aankwamen. De controlepost in Merchtem noteerde de aankomst van Frans en Fons om 6.45 uur. Dat was op de kop één uur vroeger dan het jaar te voren. Johan had het tempo van een vriend aangehouden en deed het iets langzamer, maar we moeten er wel bij vertellen dat het geen snelheidswedstrijd was, alleen **aankomen** telde.

Van Merchtem ging het over Opwijk naar Buggenhout waar om 8.45 uur vier supporters uit Millegem aankwamen om na 72 km de Millegemse stappers af te wachten en toe te juichen. Maar die wisten niet dat juist vier minuten voordien de twee stappers die controlepost reeds gepasseert waren, dat vernamen ze pas een half uur later via een telefoontje naar de centrale in Bornem. Dan zijn de supporters maar hals over kop naar Sint-Amands gereden om ze daar toch maar niet te missen. Ondertussen hadden Frans en Fons de controles in Opdorp, Lippelo en Oppuurs bezocht en toen de vier Millegemse supporters de twee stappers in St. - Amands begroetten leek het hen of die twee gewoon vanuit Ransdorp naar Millegem kwamen gestapt, hoewel zij er toen toch 91 km hadden opzitten. Ge moet het maar kunnen hé. Frans

Nog 5 kilometer.

en Fons vertelden daar dat ze het tempo wat hoger hadden kunnen leggen dan het jaar tevoren wegens betere weersomstandigheden en wat geluk aan de voeten waarschijnlijk. Lang duurde het praatje in St.-Amands niet, kwestie van de spieren niet te stijf te laten worden, na een paar minuten werd de tocht voor de laatste 9 km verder gezet. Er was onderweg nog één controlepost te Branst, daar wilden de vier de twee nog een laatste maal ontmoeten.

Toen Frans en Fons aan de controlepost te Branst, langs de Scheldedijk aankwamen konden ze zich zelfs permitteren om even te poseren voor een fotoke samen met de supporters. En zelfs zijn ze aan een tafeltje even mee gaan aanzitten om een pintje te drinken en een bondig relaas te geven van de zware tocht. Zij waren toen zeker dat ze de laatste vijf kilometer tot Bornem ook nog wel zouden vol maken. Daar stond Staf Janssens en de familie de "overwinnaars" op te wachten die na 17 uur stappen aankwamen, dus op zaterdag om 14 uur. Johan, die zoals we reeds zegden samen met zijn vriend hun eigen tempo hadden aangehouden, arriveerde in Bornem omstreeks 17.30 uur. Onderweg had de vriend van Johan echter moeten afhaken wegens krampen. Tot 21 uur mochten de deelnemers in Bornem aankomen. Onze drie Millegemse stappers hadden dus nog ruim tijd over om hun opdracht uit te voeren, maar zij vertelden ons dat het best is om een bepaald tempo aan te houden en bij de controleposten toch niet te lang stil te staan om de spieren soepel te houden. Dus tot volgend jaar... wie doet er nog mee ?

Met bloemen over de eindmeet.

KERKUIL TERUG TE MILLEGEM ?

In ons oktober-nummer van vorig jaar brachten we het verhaal van Witje Gevers die ons op een boeiende manier vertelde hoe meer dan zeventig jaar geleden op Millegem elk jaar opnieuw een of meerdere "vogelsteken" werden opgericht in de "vogelvangstijd". Witje vertelde ons :

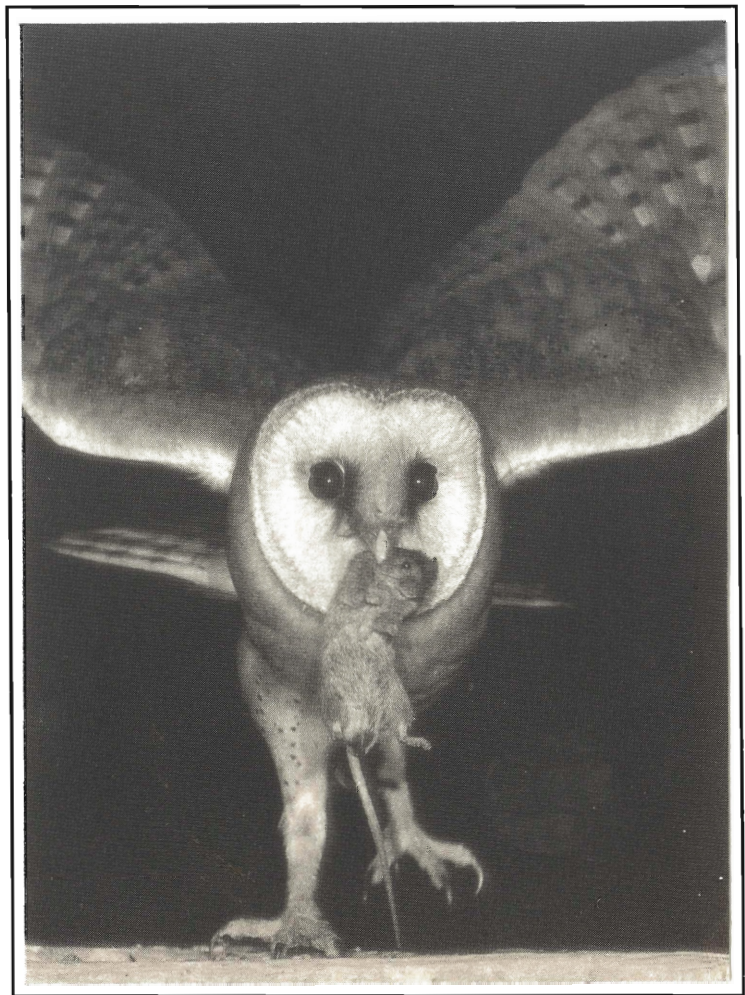
"... Op allerlei manieren werden er toen door jong en oud vogels gevangen. Zo geraakte de jeugd van Millegem wel eens in de toren van het kerkje en men wist dat daar uilen nest hielden. Als men zo'n uil kon bemachtigen dan kon men daarmee weer mussen vangen. Het volstond om een leren bandje rond de poot van de uil te doen en daar een kettingje te bevestigen van ongeveer een halve meter. Als men de uil daarmee op een stok vasthield zodat hij niet ver kon wegvliegen, dan bleken de mussen het prettig te vinden om de uil te komen treiteren, kreiten zegde men in Ranst. Voor de bengels was het dan een koud kunstje om de stoutte mussen op hun beurt op te pikken. Ze plaatsten in de buurt van de uil een met teer besmeerde lat en elke mus die er kwam opzitten bleef daaraan kleven, dus...

Sedert die goeie oude tijd is er veel veranderd en helaas zijn de kerkuilen in onze kerktorens bijna geheel verdwenen. Daar hebben de bengels met hun teerstokjes natuurlijk niet de schuld aan en sedert enkele jaren doen allerlei instanties en verenigingen moeite om opnieuw kerkuilen in onze torens te krijgen. Zo is dat ook met onze kerk te Millegem waar de vereniging "De Wielewaal" sedert enkele jaren poogt om broedplaatsen aan deze verdwijnende vogelsoort te bezorgen. Wij vroegen aan bestuurslid Eric Lambrechts uit Lier om voor onze lezers van De Millegemvriend wat meer over de kerkuil en de actie van "De Wielewaal" te vertellen en bijzonder dan over wat zij reeds te Millegem deden. Eric was hiertoe graag bereid en diegenen die nog méér over hun activiteiten willen vernemen kunnen steeds bij hem terecht, hij woont te Lier in de Baron Opsomerlaan 38 en zijn telefoonnummer is 480.61.78. We laten nu zijn verhaal volgen :

De Kerkuil.

Iedereen kent wel deze uil met zijn wit masker. Zag je hem nooit als een schim in de schemering ? Of zwevend, bijna geheel wit in de koplampen van je auto ? Het is de zeer lichte onderzijde van deze vogel die dit wit-spookachtig effect geeft. Een prachtig dier ! Misschien toch minder gekend wegens zijn nachtelijke levenswijze. Trouwens zó talrijk komt hij thans ook niet meer voor in ons landje. Het geschreeuw en gekrijs van de kerkuil klinkt 's nachts wel wat angstaanjagend, maar het is enig ze in de schemering te zien jagen.

De kerkuil is ongeveer 35 cm groot en heeft een vleugelspanwijdte van bijna één meter. Afhankelijk van het weder en het voedselaanbod bedraagt een legsel 2 tot 6 eieren. Hij weegt bij de geboorte 30 gram en na ongeveer 5 weken kan zijn gewicht oplopen tot 350 gram. Een kerkuilengezin vangt rond de 3500 muizen per jaar. De gevangen prooi die hoofdzakelijk uit muizen bestaat wordt door de jonge uilen in zijn geheel naar binnen gewerkt en alsdusdanig verteerd. Als al het voedsel uit de prooi gehaald is wordt deze terug uitgebraakt. Dat zijn de zogeheten **braakballen**, die langswerpig zijn en waarin men het skelet van de prooi gemakkelijk terug kan in herkennen. Zo kan men later zien wat en hoeveel de uiltjes gegeten hebben.

Kerkuil met prooi.

Problemen van de Kerkuil.

– Wijzigingen in de landbouw : minder heggen, minder ruige stukjes. Dit geeft een vermindering van het aantal prooidieren.

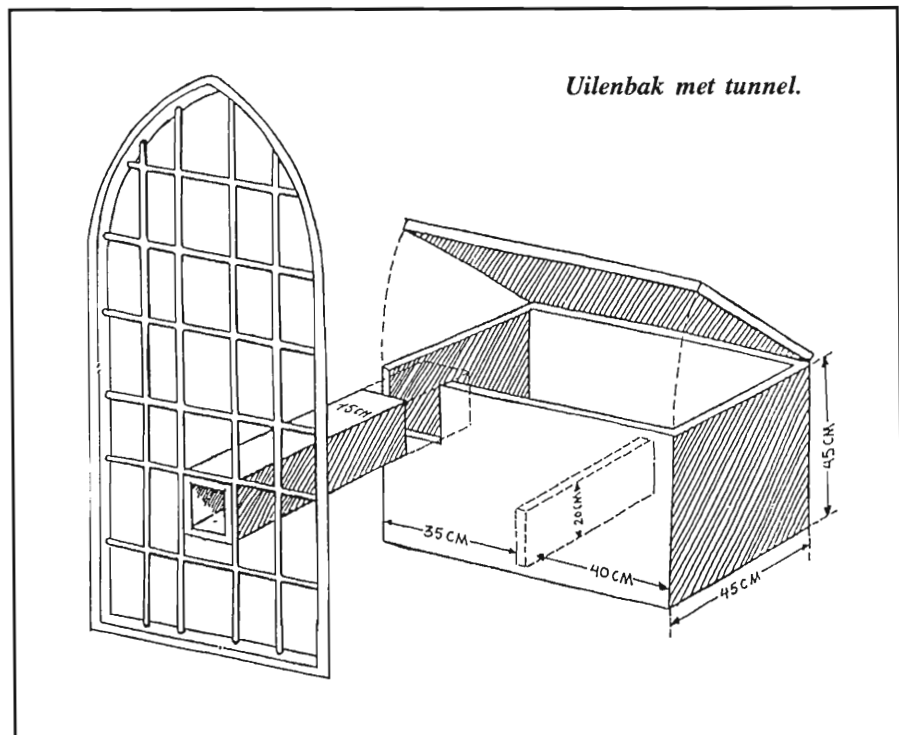
- Het steeds drukker wordende verkeer eist slachtoffers, zowel onder de vogels als hun prooien.
- Het verdwijnen van nestgelegenheid : ontoegankelijk maken van boerderijen, kasteelzolders, kerken (gaas om verwilderde duiven buiten te houden).

Wat doen we er aan ?

In 1980 werd door de toenmalige Vogelwerkgroep van de Wielewaaljongeren een actie gevoerd rond de bescherming van de Kerkuil. Een 200- tal plaatsen werden terug toegankelijk gemaakt via het plaatsen van kerkuilebakken. Ondertussen groeide deze werking uit tot het Nationale Kerkuilproject (ongeveer 200 deelnemers), een over gans Vlaanderen active groep. Zo telden we in 1990 eventjes 350 broedsels in Vlaanderen.

Het kerkje van Millegem.

Met een mooie landelijke omgeving trok dit kerkje natuurlijk vlug onze aandacht. "Pastoor" Belmans gaf gewillig zijn toelating aan de voorzitter van Wielewaal - Lier, Marc Vermeylen, leraar aan het college te Lier. In 1986 werd de broedbak aangebracht in het dak van de kerk, deze bestaat uit een bak met een tunnel waardoor het binnen donker blijft en men de duiven buiten houdt. Daar de kerkzolder en de toren volledig dichtgegaasd waren, diende een luchtkokertje onopvallend geopend. Daarna afwach-

't Lukt !

Ieder jaar - in juni - deden we een controle. Steeds konden we terecht voor de unieke sleutels - de grootste en de zwaarste van alle kerken die we reeds bezochten - bij de steeds vriendelijke bewaarster van deze **kleinoden**, Liza De Wolf :

- 1987. en 1988 : niets.
- 1989 : een zestal braakballen met prooiresten, waarschijnlijk een solitair aanwezig.
- 1990 : te laat ! Heel waarschijnlijk, vrijwel zeker, waren de vogels reeds uitgevlogen : 5 à 6 cm braakballen lagen in de nestbak.
- 1991 : pech ! Een scheefgezakte bak, waarschijnlijk weggeduwd bij nazicht van de dakconstructie voor de restauratiewerken. In september ben ik (Eric Lambrechts, Wielewaal-Lier) samen met Frans Schelfhout en Frans Sweert van Millegem in het dak geklauterd en hebben de bak hersteld. We hopen om eerlang opnieuw een uilenpaar in de kerk van Millegem te mogen verwelkomen.